

VzO			
Výchova ke zdravému občanství			7. ročník
<i>časová dotace: 1 hod / týden</i>			
<i>kód očekávaného výstupu RVP ZV</i>	<i>školní (dílčí) výstup žák:</i>	<i>učivo</i>	<i>průřezová témata</i>
VO–9–1–04	<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají 	<p><u>Člověk ve společnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce 	VK 01 Multikulturní výchova – kulturní diference
VO–9–1–04.1 VO–9–1–05	<ul style="list-style-type: none"> • doporučí zajímavou kulturní akci • kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí 		
VO–9–1–05.1	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje fakta, názory a manipulativní prvky v mediálním sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> • lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti 	VK 05 Multikulturní výchova – princip sociálního smíru a solidarity
VO–9–1–05.2	<ul style="list-style-type: none"> • diskutuje o vlivu propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí 		
VO–9–1–06	<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu 	<ul style="list-style-type: none"> • lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti 	VK 05 Multikulturní výchova – princip sociálního smíru a solidarity
VO–9–1–06.1	<ul style="list-style-type: none"> • na příkladech doloží rozdíly mezi lidmi 		
VO–9–1–06.2	<ul style="list-style-type: none"> • objasní, které skupiny lidí potřebují zvýšenou ochranu a pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> • lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti 	VK 05 Multikulturní výchova – princip sociálního smíru a solidarity
VO–9–1–06.3	<ul style="list-style-type: none"> • popíše situace ohrožení a nouze, kdy je potřeba pomáhat druhým 		
VO–9–1–06.4	<ul style="list-style-type: none"> • popíše projevy lidské solidarity 	<ul style="list-style-type: none"> • lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti 	VK 05 Multikulturní výchova – princip sociálního smíru a solidarity

kód očekávaného výstupu RVP ZV	školní (dílčí) výstup žák:	učivo	průřezová témata
VO–9–1–06.5	• navrhne, jak může konkrétně pomoci lidem v nouzi nebo v případě ohrožení		
VO–9–1–07	• uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	• vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace	VK 02 Multikulturní výchova – lidské vztahy
VO–9–1–07.1	• uplatňuje zásady společenského chování v různých životních situacích		
VO–9–1–07.2	• na příkladech objasní asertivní, pasivní a agresivní chování		
VO–9–1–07.3	• navrhne, jak efektivně a nenásilně řešit neshody nebo konflikty		
VO–9–1–08	• objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	• vztahy mezi lidmi – konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti	
VO–9–1–08.1	• na příkladech objasní, jak nesnášenlivost narušuje mezilidské vztahy		
VO–9–1–08.2	• rozpozná předsudky a stereotypy narušující mezilidské vztahy		
VO–9–1–08.3	• popíše situace, kdy je ve společnosti potřebná tolerance		
VO–9–1–08.4	• projevuje respekt ke kulturním rozmanitostem a k právům druhých		

kód očekávaného výstupu RVP ZV	školní (dílčí) výstup žák:	učivo	průřezová témata
VO-9-1-09	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti 	<ul style="list-style-type: none"> zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí <p><u>Člověk, stát a hospodářství</u></p> <ul style="list-style-type: none"> principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání 	
VO-9-1-09.1	<ul style="list-style-type: none"> popíše projevy netolerance, rasismu, xenofobie a extremismu 		
VO-9-1-09.2	<ul style="list-style-type: none"> objasní důsledky lidské nesnášenlivosti 		
VO-9-1-09.3	<ul style="list-style-type: none"> navrhne, jak čelit projevům lidské nesnášenlivosti 		
VO-9-1-10	<ul style="list-style-type: none"> posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci 		
VO-9-1-10.1	<ul style="list-style-type: none"> na příkladech objasní výhody spolupráce v rodině, ve škole, v obci 		
VO-9-1-10.2	<ul style="list-style-type: none"> rozeře individuální práci, spolupráci a soutěživost 		
VO-9-3-06	<ul style="list-style-type: none"> na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz 		
VO-9-3-06.1	<ul style="list-style-type: none"> objasní princip nabídky a poptávky 		
VO-9-3-06.2	<ul style="list-style-type: none"> na příkladu vysvětlí, jak nabídka a poptávka ovlivňuje cenu 		

kód očekávaného výstupu RVP ZV	školní (dílčí) výstup žák:	učivo	průřezová témata
VO–9–3–06.3	<ul style="list-style-type: none"> na příkladu vysvětlí, jak se stanovuje cena a z čeho se skládá 		
VO–9–3–06.4	<ul style="list-style-type: none"> na příkladu popíše princip inflace 		
VO–9–3–06.5	<ul style="list-style-type: none"> vlastními slovy vyjádří, jaký vliv má inflace na reálnou hodnotu peněz 		
VO–9–4–05	<ul style="list-style-type: none"> přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu 	<p><u>Člověk, stát a právo</u></p> <ul style="list-style-type: none"> lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace 	VO 11 Osobnostní a sociální výchova – hodnoty, postoje, praktická etika
VO–9–4–05.1	<ul style="list-style-type: none"> na příkladu objasní, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele 		
VO–9–4–05.2	<ul style="list-style-type: none"> popíše postup při reklamaci výrobku nebo služby 		
VO–9–4–05.3	<ul style="list-style-type: none"> popíše, jak rozumí základním lidským právům na život, osobní svobodu a vlastnit majetek 		
VO–9–4–05.4	<ul style="list-style-type: none"> diskutuje o ochraně základních práv a svobod 		
VO–9–4–05.5	<ul style="list-style-type: none"> na příkladu uvede povinnosti občana při obraně státu 		
(VZ–9–1–01)	<ul style="list-style-type: none"> respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě 	<p><u>Vztahy mezi lidmi a formy soužití</u></p> <ul style="list-style-type: none"> vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek 	

<i>kód očekávaného výstupu RVP ZV</i>	<i>školní (dílčí) výstup</i> <i>žák:</i>	<i>učivo</i>	<i>průřezová témata</i>
(VZ-9-1-01.1)	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojmy jedinec, skupina, komunita, společnost 		
(VZ-9-1-01.2)	<ul style="list-style-type: none"> odůvodní, proč je nutné stanovovat pravidla ve společnosti (ve třídě, komunitě), a vysvětlí fungování pravidel na úrovni legislativní a etické 		
(VZ-9-1-01.3)	<ul style="list-style-type: none"> se podílí se na tvorbě pravidel soužití ve třídě 		
(VZ-9-1-01.4)	<ul style="list-style-type: none"> aplikuje přijatá pravidla a vyhodnocuje dopad vlastního jednání a jednání spolužáků na utváření mezilidských vztahů v komunitě 		
(VZ-9-1-01.5)	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje na základě reálných situací ve třídě, škole nebo jiné komunitě, které způsoby jednání mají pozitivní a které negativní vliv na vztahy v komunitě 		
VZ-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví 		
VZ-9-1-02.1	<ul style="list-style-type: none"> rozliší a vysvětlí na příkladech různé role v rodině, třídě, vrstevnické skupině a charakterizuje hierarchii vztahů v daných komunitách 		
VZ-9-1-02.2	<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady chování, které přispívají k utváření dobrého sociálního klimatu nebo ho narušují (např. agresivní chování a šikana) 		

kód očekávaného výstupu RVP ZV	školní (dílčí) výstup žák:	učivo	průřezová témata
VZ-9-1-02.3 (VZ-9-1-13) (VZ-9-1-13.1) (VZ-9-1-13.2) (VZ-9-1-13.3) (VZ-9-1-13.4)	<ul style="list-style-type: none"> • vyhodnotí dopad vlastního jednání a chování na utváření klimatu ve třídě či jiné komunitě • uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým • vysvětlí princip vzniku závislosti látkové i nelátkové (fyzická, psychická a sociální závislost) • uvede důvody, proč jsou některé návykové látky společností tolerovány a jiné zákonem zakázány; vysvětlí, proč zákon zakazuje prodej alkoholu a tabákových výrobků do 18 let věku • vyjmenuje základní legální a ilegální návykové látky; uvede způsoby jejich užívání, zdravotní a jiná rizika jejich zneužívání • v modelové situaci předvede vhodné způsoby odmítnutí nabízené návykové látky 	<p style="text-align: center;"><u>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci 	

<i>kód očekávaného výstupu RVP ZV</i>	<i>školní (dílčí) výstup</i> <i>žák:</i>	<i>učivo</i>	<i>průřezová témata</i>
(VZ-9-1-13.5)	<ul style="list-style-type: none"> • diskutuje o nelátkových závislostech v souvislosti s jejich vlivem na zdraví a život jedince (závislost na práci, na osobě, na hracích a výherních automatech aj.). 		
(VZ-9-1-13.6)	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá kontakty na specializovaná zařízení pro prevenci a léčbu závislostí ve svém regionu 		
VZ-9-1-12.2	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší, které chování odpovídá a které překračuje sexuální normu (z hlediska věku, zdraví, práva, etiky, morálky, sociokulturního prostředí aj.) 		
(VZ-9-1-16)	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí 	<ul style="list-style-type: none"> • ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí 	
(VZ-9-1-16.1)	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje možná nebezpečí vyplývající z konkrétních situací běžného života i z mimořádných událostí; uvede příčiny jejich vzniku i možné dopady na zdraví, životy lidí, majetek a životní prostředí 		
(VZ-9-1-16.2)	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí význam Integrovaného záchranného systému a jeho složek při přípravě na mimořádné události a při záchranných a likvidačních pracích 		

<i>kód očekávaného výstupu RVP ZV</i>	<i>školní (díleč) výstup</i> <i>žák:</i>	<i>učivo</i>	<i>průřezová témata</i>
(VZ-9-1-16.3)	<ul style="list-style-type: none"> • volí v modelových situacích ohrožení a mimořádných událostí vhodné způsoby jednání a chování, které vedou k bezpečí a ochraně jeho zdraví (i zdraví jiných) 	<p><u>Hodnota a podpora zdraví</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie <p><u>Osobnostní a sociální rozvoj</u></p>	
(VZ-9-1-16.4)	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší varovné signály spojené se vznikem mimořádných událostí 		
(VZ-9-1-16.5)	<ul style="list-style-type: none"> • aktivně spolupracuje na přípravě a vyhodnocení modelových situací ohrožení pro mladší žáky školy 		
(VZ-9-1-06)	<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí 		
(VZ-9-1-06.1)	<ul style="list-style-type: none"> • sestaví žebříček vlastních životních hodnot a zdůvodní jejich hierarchii 		
(VZ-9-1-06.2)	<ul style="list-style-type: none"> • odůvodní, proč zdraví patří mezi důležité hodnoty lidského života 		
(VZ-9-1-06.3)	<ul style="list-style-type: none"> • diskutuje se svými vrstevníky o žebříčku životních hodnot a vhodně argumentuje pro nutnost podpory zdraví a aktivního přístupu ke zdraví 		
(VZ-9-1-06.4)	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady konkrétního chování lidí ze svého nejbližšího okolí (rodina, kamarádi), kterými pozitivně ovlivňují své zdraví 		

<i>kód očekávaného výstupu RVP ZV</i>	<i>školní (dílní) výstup</i> <i>žák:</i>	<i>učivo</i>	<i>průřezová témata</i>
VZ–9–1–11.4	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady, jak vhodně reagovat na změny v psycho–sociální oblasti v období dospívání: sebeuvědomění, sebeprosazování, abstraktní myšlení, výkyvy nálad, nabývání vlastních postojů a odpovědnosti, osobních životních hodnot, rozlišování vlastních silných a slabých stránek, zájem o sexualitu, navazování vztahů ve skupině vrstevníků, odpoutávání od rodičů aj. 	<ul style="list-style-type: none"> • sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity 	
VZ–9–1–01	<ul style="list-style-type: none"> • respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě 	<ul style="list-style-type: none"> • mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování 	
VZ–9–1–01.1	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojmy jedinec, skupina, komunita, společnost 		
VZ–9–1–01.2	<ul style="list-style-type: none"> • odůvodní, proč je nutné stanovovat pravidla ve společnosti (ve třídě, komunitě), a vysvětlí fungování pravidel na úrovni legislativní a etické 		
VZ–9–1–01.3	<ul style="list-style-type: none"> • se podílí se na tvorbě pravidel soužití ve třídě 		
VZ–9–1–01.4	<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje přijatá pravidla a vyhodnocuje dopad vlastního jednání a jednání spolužáků na utváření mezilidských vztahů v komunitě 		

„Škola pro Evropu“

<i>kód očekávaného výstupu RVP ZV</i>	<i>školní (dílčí) výstup</i> <i>žák:</i>	<i>učivo</i>	<i>průřezová témata</i>
VZ-9-1-01.5	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje na základě reálných situací ve třídě, škole nebo jiné komunitě, které způsoby jednání mají pozitivní a které negativní vliv na vztahy v komunitě		